

Principy a pravidla územního plánování v pojmech

Seznam pojmů obsahuje výklad vybraných pojmů užitých v internetové publikaci Principy a pravidla územního plánování. Pojmy kapitol vztahujících se k funkčním složkám (kapitola C) jsou členěny na témata podle jednotlivých podkapitol C.1 až C.9. Výklad pojmu je proveden v souladu s textem publikace. U každého pojmu je odkaz na příslušnou kapitolu publikace, případně na právní předpis nebo jiný zdroj. Pojmy jsou vloženy do tématu, v němž jsou použity v publikaci.

Abecední seznam pojmů je provázán s příslušným pojmem formou křížového odkazu.

Téma: Občanské vybavení

Abecední seznam pojmů:

hotel
 členění občanského vybavení
 distribuce
 dostupnost
 evropská kritická infrastruktura
 havarijní plán kraje
 hostel
 hotel
 hotel garní
 hypermarkety
 chatová osada
 improvizovaný úkryt
 integrovaný záchranný systém
 internáty středních škol a koleje vysokých škol
 kritická infrastruktura
 krizová situace
 likvidační práce
 maloobchod (retail)
 mimořádná událost
 motel
 multiblokový systém zástavby
 občanská vybavenost
 občanské vybavení
 obory zařízení občanského vybavení
 odborné velkoobchody
 odvětvová kritéria
 ochrana kritické infrastruktury
 ochrana obyvatelstva
 paliativní péče
 penzion

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola E. POJMY

prahy efektivity
 profánní stavby
 průřezová kritéria
 prvek kritické infrastruktury
 retailing
 sakrální objekty
 specializované obchodní domy
 stálý úkryt
 subjekt kritické infrastruktury
 superety
 supermarkety
 technologické parky
 tržiště
 tržní místo
 tržnice
 turistická ubytovna
 účelová jednotka (Ú. J.)
 ukazatele pro určení kapacity občanského vybavení
 univerzální (plnosortimentní) obchodní domy
 velkoobchod (wholesale)
 veřejné tábořiště (kemp, autokemp)
 vnější havarijní plán
 vybraná zařízení sociální péče pro přechodný pobyt
 záchranné práce
 zařízení civilní ochrany bez právní subjektivity
 zařízení služeb
 závažná havárie
 zóna havarijního plánování

občanské vybavení

– stavby, zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva zákona. Stavební zákon řadí uvedené příklady občanského vybavení k veřejné infrastruktuře. Občanské vybavení je jednou ze základních funkčních složek sídel (vedle bydlení, výroby, rekreace dopravy a technického vybavení).

Zdroj: zákon č. 183/2006 Sb., § 2 odst. 1 písm. k) bod 3

PaP: C.4.1.1 Definice občanského vybavení (str. 2)

občanská vybavenost

– existence, počet, kapacita a rozmístění jednotlivých zařízení občanského vybavení v území. Popisuje standard životní úrovně obyvatel v hodnoceném území.

PaP: C.4.1.1 Definice občanského vybavení (str. 2)

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola E. POJMY

obory zařízení občanského vybavení

– podle druhů činností jsou občanská zařízení členěna na obory zařízení:

školy a výchovy,
kultury,
tělovýchovy a sportu,
zdravotnictví,
sociální péče,
maloobchodu,
ubytování,
veřejného stravování,
nevýrobních služeb,
výrobních a opravárenských služeb,
správy a administrativy,
církví,
vědy a výzkumu,
specifická,
pro ochranu obyvatelstva.

PaP: C.4.1.1 Definice občanského vybavení (str. 3)

prahy efektivity

– specifický typ prahů rozvoje území. Jde o prahy minimálních hodnot, kdy je daná infrastruktura ještě schopná efektivního fungování. Ekonomické jsou formy zástavby a prostorového uspořádání, které umožňují efektivní obsluhu veřejnými infrastrukturami a kde lze plně využít kapacity občanského vybavení v okruhu dostupnosti bydliště nebo pracoviště.

PaP: C.4.2.5 Společenské trendy nejbližších let v České republice ovlivňující občanské vybavení (str. 10)

členění občanského vybavení

– podle frekvence využívání, velikosti obsluhovaného území (spádové oblasti), intenzity využití obytného území a demografické a sociální skladby obyvatelstva se členění občanského vybavení na:

- základní (mateřské a základní školy, hřiště, prodejny základních potravin),
- vyšší (např. zdravotnická zařízení, sociální služby, prodejny nepotravinářského zboží), včetně celoměstských (např. divadla, kina, sportovní zařízení) a nadměstských (např. sportovní stadiony, nemocnice apod.),
- specifické (např. ozdravovny, lázeňská zařízení).

PaP: C.4.2.5 Společenské trendy nejbližších let v České republice ovlivňující občanské vybavení (str. 10)

dostupnost

– veřejné občanské vybavení by mělo být rozmísťováno s přihlédnutím na normativně stanovené potřeby, a to zvláště u zařízení pro vzdělávání, výchovu a sociální služby.

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola E. POJMY

Komerční zařízení je ovlivňováno nabídkou a poptávkou a normativy mohou být pouze orientačními ukazateli. Při úvaze potřebných kapacit je nutné zohlednit velikost sídla, strukturu jeho obyvatel, vazby sídla k širšímu území, zvláště jeho polohu, spád obyvatel za vybaveností, vliv atraktivity okolních sídel.

Doporučená dostupnost základního občanského zařízení:

400 m	hřiště pro děti a mládež,
600 m	mateřské školy, základní školy I. stupně, prodejny základních potravin, hřiště pro dospělé,
800 m	klubovny pro děti nebo seniory, stravovací zařízení.

PaP: C.4.2.5 Společenské trendy nejbližších let v České republice ovlivňující občanské vybavení (str. 10)

ukazatele pro určení kapacity občanského vybavení

– pro navrhování, tj. situování a dimenzování kapacit zařízení občanského vybavení. Ukazatele udávaly do roku 1989 mj. jednoznačně druhy zařízení pro jednotlivé typy sídel (vycházející z velikosti a významu sídla), výpočet udával celkové potřeby občanského vybavení v plošných ukazatelích a určoval potřebu pracovních míst v těchto zařízeních, určeny byly druhy a počty účelových jednotek podle charakteru a velikostní kategorie zařízení, průměrné hodnoty podlažních ploch a ploch pozemků připadajících na účelovou jednotku, druhy a počty účelových jednotek na 1 000 obyvatel a další zpřesňující údaje. Společenské podmínky a nároky obyvatel se změnily a ve srovnání se stavem před rokem 1989 (vyšší migrace obyvatelstva, rychlejší proměny sociální struktury obyvatel, neustálé změny ve vybavení sídla způsobené zejména konkurencí zařízení, změny v dojíždění za zaměstnáním apod.). Ukazatele mají pro územní plánování i nadále svůj význam, protože vycházejí z prostorových nároků člověka. Mohou tedy sloužit alespoň jako orientační hrubý náhled potřeb zařízení v území a nároků na plochy zařízení a pozemků a pro porovnání se skutečným počtem zařízení ve větším městě nebo regionu.

Souvisí s pojmem „účelová jednotka“.

PaP:

C.4.2.2 Pojetí občanského vybavení v České republice před rokem 1989 (str. 5)

C.4.2.5 Společenské trendy nejbližších let v České republice ovlivňující občanské vybavení (str. 11)

C.4.3.2 Zařízení kultury (str. 32)

Zásady a principy územního plánování, Výzkumný ústav výstavby a architektury, 1983

účelová jednotka (Ú. J.)

– pro každý obor zařízení lze stanovit druh účelové jednotky – Ú. J. (např. pro základní školu je účelovou jednotkou 1 místo pro dítě) a pro příslušnou účelovou jednotku doporučit průměrnou hodnotu plochy podlažní a plochy pozemku a dále počet účelových jednotek na 1 000 obyvatel. Počet Ú. J./1000 obyvatel je odborným odhadem pro případné stanovení potřebné plochy nového zařízení v rámci řešeného území.

Souvisí s pojmem „ukazatele pro určení kapacity občanského vybavení“.

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola E. POJMY

PaP:

C.4.1.1 Definice občanského vybavení (str. 2)

C.4.2.5 Společenské trendy nejbližších let v České republice ovlivňující občanské vybavení (str. 11)

C.4.3.1 Zařízení školství a výchovy (str. 22)

Zásady a principy územního plánování, Výzkumný ústav výstavby a architektury, 1983

retailing

– maloobchod plně vybavený logistickým zázemím, centrálním řízením nákupu a dalších obchodních operací a vysoce kvalifikovaným informačním systémem s profesionálním managementem.

PaP: C.4.2.5 Společenské trendy nejbližších let v České republice ovlivňující občanské vybavení (str. 13)

multiblokový systém zástavby

– forma kobercové zástavby pozemku. Například u nemocnic tento způsob zástavby spojuje výhody a odstraňuje nevýhody pavilónového a monoblokového systému, důraz je kladen na přirozené osvětlení a větrání. Výška by neměla přesáhnout 5 podlaží (optimální je výška nepřesahující výšku vzrostlých stromů). Zastavěná plocha pozemku by měla být maximálně 40 %. Harmonické a proporčně vyrovnané kompozice dvorových systémů 19. století, které tvoří základ mnoha nemocničních areálů současnosti, se staly vzorem pro vytváření multiblokového systému nejmodernějších nemocnic.

PaP: C.4.3.4 Zařízení zdravotnictví (str. 47, 51)

paliativní péče

– komplexní, aktivní a na kvalitu života orientovaná péče poskytovaná pacientovi, který trpí nevyléčitelnou chorobou v pokročilém stádiu nebo v terminálním stádiu, tj. v konečné fázi života – mezi životem a smrtí.

Další pojmy: zařízení mobilní specializované paliativní péče (také „domácí hospic“ či „mobilní hospic“), lůžkový hospic, lůžkové oddělení paliativní péče, specializovaná ambulance paliativní péče, konziliární tým paliativní péče, denní hospicové centrum (paliativní stacionář) – viz kapitola C.4.3.4 Zařízení zdravotnictví (str. 48, 49).

PaP: C.4.3.4 Zařízení zdravotnictví (str. 48)

vybraná zařízení sociální péče pro přechodný pobyt

denní nebo týdenní stacionáře

– poskytují služby osobám se zdravotním postižením, seniorům a osobám ohroženým užíváním návykových látek,

azylové domy

– k přechodnému pobytu osob v nepříznivé sociální situaci, spojené se ztrátou bydlení,

domy na půl cesty

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola E. POJMY

– zařízení pro přechodný pobyt osob do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení ústavní péče, případně pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež,

nízkoprahová denní centra

– poskytují ambulantní služby pro osoby bez přístřeší,

noclehárny

– poskytují ambulantní služby osobám bez přístřeší, které mají zájem o využití hygienického zařízení a o přenocování,

zařízení pro krizovou pomoc

– slouží pro pobyt na přechodnou dobu osobám, které jsou v ohrožení života nebo zdraví.

PaP: C.4.3.5 Zařízení sociální péče (str. 55)

velkoobchod (wholesale)

– podnik nebo činnost nakupující zboží ve velkém od výrobců a ve velkém i prodávající bez podstatné změny maloobchodníkům, pohostinským zařízením a drobným výrobcům (např. cukrářům, lahůdkářům a dalším). Velkoobchod zboží většinou skladuje a rozváží odběratelům, vyskytují se však i dodávky traťové bez vlastního skladování a prodej menším odběratelům formou samoobsluhy (Cash and Carry).

PaP: C.4.3.6 Zařízení maloobchodu (str. 60)

maloobchod (retail)

– podnik nebo činnost zahrnující nákup od výrobce nebo od velkoobchodu a jeho prodej bez dalšího zpracování konečnému spotřebiteli.

Zařízení maloobchodu lze členit podle velikosti prodejní plochy na:

- drobné prodejní jednotky (do 400 m² prodejní plochy),
- supermarkety (400–2500 m² prodejní plochy),
- hypermarkety (nad 2500 m²).

Výstavba velkých nákupních center ustává, pozornost investorů se obrací na maloobchodní parky – retail parks. Ty zahrnují minimálně tři obchodní jednotky v rámci jednoho objektu a jejich celková plocha bývá nad 5 tisíc metrů čtverečních. Součástí projektů je vždy parkoviště.

PaP: C.4.3.6 Zařízení maloobchodu (str. 60)

superety

– samoobsluhy potravin širokého sortimentu s prodejní plochou asi 200 – 400 m² nabízející většinou i základní druhy nepotravinářského zboží denní potřeby. Působí jako samostatná prodejna nebo jako oddělení větších maloobchodních jednotek, nejčastěji malých obchodních domů, také na nádražích, letištích, podchodech, odpočívadlech dálnic, jako součást velkých čerpacích stanic apod.

PaP: C.4.3.6 Zařízení maloobchodu (str. 61)

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola E. POJMY

supermarkety

– velkoobchodní prodejny s plným sortimentem potravin a základními druhy nepotravinářského zboží využívající formu samoobsluhy doplněnou o několik obslužných úseků s velikostí prodejní plochy nad 400 až 2500 m². V našich podmínkách většinou v rozmezí od 1200 do 1500 m². V sortimentu převažují potraviny, podíl průmyslového zboží je rozhodujícím kritériem pro odlišení od ostatních typů (hypermarketu). Umístění supermarketu je široké – od základní až po centrální vybavenost (i jako součást obchodních domů), regionální nákupní centra, dopravní uzly apod.

PaP: C.4.3.6 Zařízení maloobchodu (str. 61)

hypermarkety

– oproti supermarketům dosahují daleko vyššího průměrného rozsahu prodejních ploch a mají vyšší podíl nepotravinářského zboží. Mimo prodejnu vlastního hypermarketu je v objektu zpravidla také občerstvení a menší specializované prodejny, případně služby. Lokalizace hypermarketů na okrajích i mimo města je umožněno jejich nezávislostí na sousedství ostatních prodejních jednotek. Spodní hranice plošné velikosti hypermarketu činí 2500 m². Horní hranice se obvykle pohybuje v rozmezí 15–20 tis. m². Uplatnění nacházejí hypermarkety zejména v rámci regionálních nákupních center.

PaP: C.4.3.6 Zařízení maloobchodu (str. 61)

univerzální (plnosortimentní) obchodní domy

– nabízejí široký sortiment zboží – “vše pod jednou střechou” (včetně potravin a prodeje typu shop-in-shop). Jejich působištěm jsou centra měst a regionální nákupní centra. Prodejní plocha univerzálních obchodních domů se pohybuje v průměru v rozmezí 10–20 tis. m² (minimálně 5 tis. m²). Poskytují maximální rozsah služeb. V obchodních domech roste význam nabízeného rychlého občerstvení poskytující zákazníkovi pohodlný nákup s možností zdržet se v obchodním domě delší dobu (teplé občerstvení, pizzerie atd.).

PaP: C.4.3.6 Zařízení maloobchodu (str. 61)

specializované obchodní domy

– orientují se na nepotravinářské zboží, resp. jeho část, nejčastěji na sortiment odívání (oděvy, textil, obuv) a spojené služby. Minimální velikost se doporučuje přibližně 1500 m². S ohledem na sortiment se mohou uplatnit v centrech měst, čtvrtkové i obvodové vybavenosti (menší velikostní typy) i v regionálních nákupních centrech.

PaP: C.4.3.6 Zařízení maloobchodu (str. 61)

odborné velkoobchodní prodejny

– nabízejí sortiment velkých ucelených souborů nepotravinářského zboží, zejména druhy s velkou obrátkou. Od specializovaných obchodních domů se liší samoobslužnou formou

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola E. POJMY

prodeje, převážně jednopodlažním řešením stavby. Velikost prodejní plochy se obvykle pohybuje od 600 do několika tisíc m². U nás zatím nejrozšířenější typ odborné velkoprodejny je velkoprodejna typu Hobby-centrum (Baumax, OBI).

PaP: C.4.3.6 Zařízení maloobchodu (str. 62)

distribuce

– nedílná součást obchodní činnosti, jedná se o pohyb zboží od výrobce ke spotřebiteli (v případě spotřebního zboží). Nejvýznamnější činností distribuce je transport zboží, jeho doprava po silnici, železnici, letecky nebo lodí mezi sklady. V závislosti na typu výrobku zahrnuje distribuce často řadu dalších aktivit počínaje od celních formalit při dopravě do zahraničí, změnu balení zboží, menší úpravy výrobků až po jejich montáž.

PaP: C.4.3.6 Zařízení maloobchodu (str. 62)

tržnice

– stavba určená kolaudačním rozhodnutím k prodeji zboží mimo provozovnu.

PaP: C.4.3.6 Zařízení maloobchodu (str. 65)

tržiště

– místo trvale nebo mimořádně určené k prodeji zboží mimo provozovnu.

PaP: C.4.3.6 Zařízení maloobchodu (str. 65)

tržní místo

– místo mimo tržnice a tržiště, na kterém se na jednom nebo a více, zpravidla najatých, prodejních místech prodává zboží, poskytují služby.

PaP: C.4.3.6 Zařízení maloobchodu (str. 65)

hotel

– ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty, vybavené pro poskytování přechodného ubytování a služeb s tím spojených. Podle velikosti a vybavenosti pokojů a kvality a rozsahu služeb je obvykle klasifikován do 5 tříd.

vyhláška č. 501/2006 Sb., § 2

PaP: C.4.3.7 Zařízení ubytování (str. 68)

motel

– ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty, vybavené pro poskytování přechodného ubytování a služeb s tím spojených pro motoristy. Toto zařízení pro převážně krátkodobé ubytování motoristů bývá situováno ve volné krajině v blízkosti významnější komunikace.

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola E. POJMY

Obvykle jde o areál s nízkopodlažní zástavbou, kde jsou hostům poskytovány služby hotelového typu a jsou zde rovněž soustředěny služby určené pro vozidla.

vyhláška č. 501/2006 Sb., § 2

PaP: C.4.3.7 Zařízení ubytování (str. 68)

penzion

– ubytovací zařízení s nejméně 5 pokoji pro hosty, s omezeným rozsahem společenských a doplňkových služeb, avšak s ubytovacími službami srovnatelnými s hotelem. Zpravidla se jedná o malokapacitní ubytovací zařízení, které poskytuje stravování převážně jen svým hostům, s omezeným rozsahem služeb. Penzion může být součástí objektů, sloužících jiným účelům, než ubytování.

vyhláška č. 501/2006 Sb., § 2

PaP: C.4.3.7 Zařízení ubytování (str. 68)

hotel garni

– obdobné zařízení jako penzion, které však poskytuje pouze omezenou nabídku stravování (obvykle snídaně) a to jen pro své hosty.

PaP: C.4.3.7 Zařízení ubytování (str. 69)

botel

– ubytovací zařízení s možností stravování umístěné v trvale zakotvené osobní lodi, nejčastěji ve městě.

PaP: C.4.3.7 Zařízení ubytování (str. 69)

hostel

– ubytovací zařízení s nízkou cenou za přenocování, s omezeným rozsahem a kvalitou služeb. Zpravidla bývá vyhrazeno pro určité skupiny turistů, nejčastěji pro mládež, v tom případě mohou být v období letních prázdnin pro účely toto typu ubytování využívány vysokoškolské koleje.

PaP: C.4.3.7 Zařízení ubytování (str. 69)

turistická ubytovna

– jednoduše vybavené ubytovací zařízení s větším počtem lůžek v ubytovacích místnostech, obvykle bez stravování.

PaP: C.4.3.7 Zařízení ubytování (str. 69)

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola E. POJMY

veřejné tábořiště (kemp, autokemp)

– vymezená plocha s hygienickým zařízením pro ubytování ve vlastním objektu (stan, přívěs), případně ve zpravidla jednopodlažních ubytovacích objektech provozovatele (chatky, stany).

PaP: C.4.3.7 Zařízení ubytování (str. 69)

chatová osada

– zařízení pro ubytování hostů výhradně v ubytovacích objektech typu chat nebo bungalovů provozovatele na vymezeném území. Součástí osady bývají i objekty určené pro základní služby a pro stravování.

PaP: C.4.3.7 Zařízení ubytování (str. 69)

internáty středních škol a koleje vysokých škol

– zařízení určená pro ubytování žáků a studentů, která bývají situována buď do areálů příslušných školských zařízení, nebo jako objekty nenavazující bezprostředně na zařízení školské výchovy. V době prázdnin je možné využívat tyto objekty např. jako mládežnické hostely.

PaP: C.4.3.7 Zařízení ubytování (str. 69)

zařízení služeb

– podle typu poskytovaných služeb se člení orientačně na služby *výrobní, opravárenské a nevýrobní*.

PaP: C.4.3.9 Zařízení nevýrobních služeb (str. 77)

sakrální objekty

– kostely, kaple, modlitebny, drobná církevní architektura, objekty jednoznačně určené pro liturgické a bohoslužebné účely. K drobné církevní architektuře patří např. kapličky, Boží muka, kříže, křížové cesty, zvonice atd.).

PaP: C.4.3.12 Zařízení církví (str. 86)

profánní stavby

– určené zejména pro školství a výchovu, pro zdravotnictví a sociální péči, pro kulturu (knihovny), ubytování a stravování; mají zpravidla obdobný charakter, jako kterákoliv občanská zařízení shodných druhů. Jsou však dále doplněny o prostory pro duchovní růst a duchovní péči (kaple, výuka náboženství, specifické formy ubytování).

Stavby profánního charakteru všech církví tvoří:

fary, pastorační a společenská centra,

centra pro mládež, internáty a domovy mládeže, školy, vzdělávací a výchovná zařízení,

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola E. POJMY

nemocnice, léčebny dlouhodobě nemocných, domovy pro fyzicky i mentálně postižené, stacionáře pro staré občany, azylové domy, budovy charity, hospodářské objekty.

Specifické objekty církve římskokatolické tvoří:
komplexy klášterů.

Specifické objekty církví nekatolických tvoří:
kazatelské stanice, sborové domy, sborová a církevní centra.

PaP: C.4.3.12 Zařízení církví (str. 86)

technologické parky

– zařízení vědy a výzkumu soustřeďována do větších celků.

PaP: C.4.3.13 Zařízení vědy a výzkumu (str. 90)

improvizovaný úkryt

– vhodný podzemní i nadzemní prostor v rodinném domě, bytovém domě, výrobním objektu a dalších prostorách, v nichž lze zabezpečit plánovaná opatření k ochraně ukryvaných osob.

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 100)

stálý úkryt

– ochranný prostor v podzemní části stavby jako úkryt vestavěný nebo úkryt samostatně stojící. Stálé úkryty se dělí na stálé tlakově odolné úkryty, stálé tlakově neodolné úkryty a ochranné systémy podzemních dopravních staveb (metro, některé tunely).

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 101)

ochrana obyvatelstva

– plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku.

zákon č. 239/2000 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 102)

integrováný záchranný systém

– koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

zákon č. 239/2000 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 102)

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola E. POJMY

mimořádná událost

– škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

zákon č. 239/2000 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 102)

záchranné práce

– činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.

zákon č. 239/2000 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 102)

likvidační práce

– činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.

zákon č. 239/2000 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 102)

zařízení civilní ochrany bez právní subjektivity

– součástí právnické osoby nebo obce určené k ochraně obyvatelstva; tvoří je zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody a věcné prostředky.

zákon č. 239/2000 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 102)

krizová situace

– mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“).

zákon č. 240/2000 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 102)

kritická infrastruktura

– prvek kritické infrastruktury nebo systém prvků kritické infrastruktury, narušení, jehož funkce by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu.

zákon č. 240/2000 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 102)

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola E. POJMY

evropská kritická infrastruktura

– kritická infrastruktura na území České republiky, jejíž narušení by mělo závažný dopad i na další členský stát Evropské unie.

zákon č. 240/2000 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 103)

prvek kritické infrastruktury

– zejména stavba, zařízení, prostředek nebo veřejná infrastruktura, určené podle průřezových a odvětvových kritérií; je-li prvek kritické infrastruktury součástí evropské kritické infrastruktury, považuje se za prvek evropské kritické infrastruktury.

zákon č. 240/2000 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 103)

ochrana kritické infrastruktury

– opatření zaměřená na snížení rizika narušení funkce prvku kritické infrastruktury.

zákon č. 240/2000 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 103)

subjekt kritické infrastruktury

– provozovatel prvku kritické infrastruktury; jde-li o provozovatele prvku evropské kritické infrastruktury, považuje se tento za subjekt evropské kritické infrastruktury.

zákon č. 240/2000 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 103)

průřezová kritéria

– soubor hledisek pro posuzování závažnosti vlivu narušení funkce prvku kritické infrastruktury s mezními hodnotami, které zahrnují rozsah ztrát na životě, dopad na zdraví osob, mimořádně vážný ekonomický dopad nebo dopad na veřejnost v důsledku rozsáhlého omezení poskytování nezbytných služeb nebo jiného závažného zásahu do každodenního života.

zákon č. 240/2000 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 103)

odvětvová kritéria

– technické nebo provozní hodnoty k určování prvku kritické infrastruktury v odvětvích energetika, vodní hospodářství, potravinářství a zemědělství, zdravotnictví, doprava, komunikační a informační systémy, finanční trh a měna, nouzové služby a veřejná správa.

zákon č. 240/2000 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 103)

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola E. POJMY

zóna havarijního plánování

– území v okolí objektu nebo zařízení, v němž krajský úřad, v jehož působnosti se nachází objekt nebo zařízení, uplatňuje požadavky havarijního plánování formou vnějšího havarijního plánu.

zákon č. 59/2006 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 103)

závažná havárie

– mimořádná, částečně nebo zcela neovladatelná, časově a prostorově ohraničená událost, například závažný únik, požár nebo výbuch, která vznikla nebo jejíž vznik bezprostředně hrozí v souvislosti s užíváním objektu nebo zařízení, v němž je nebezpečná látka vyráběna, zpracovávána, používána, přepravována nebo skladována, a vedoucí k vážnému ohrožení nebo k vážnému dopadu na životy a zdraví lidí, hospodářských zvířat a životní prostředí nebo k újmě na majetku.

zákon č. 59/2006 Sb., § 2

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 103)

havarijní plán kraje

– pro řešení mimořádných událostí, které vyžadují vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu. Ukládá se jako součást *krizového plánu kraje* pro jednání bezpečnostní rady kraje a krizového štábu kraje. Náležitosti krizového plánu uvádí § 15 Nařízení vlády č. 462/2000 Sb.

zákon č. 59/2006 Sb., § 25; Příloha č. 1 k vyhlášce č. 328/2001 Sb.

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 103)

vnější havarijní plán

– pro jaderné zařízení nebo pracoviště IV. kategorie a pro objekty a zařízení, u kterých je možnost vzniku závažné havárie způsobené nebezpečnými chemickými látkami a přípravky. Ukládá se jako součást *krizového plánu kraje* pro jednání bezpečnostní rady kraje a krizového štábu kraje. Náležitosti krizového plánu uvádí § 15 Nařízení vlády č. 462/2000 Sb.

zákon č. 59/2006 Sb., § 26; Příloha č. 2 k vyhlášce č. 328/2001 Sb.

PaP: C.4.3.15 Zařízení pro ochranu obyvatelstva (str. 103)

